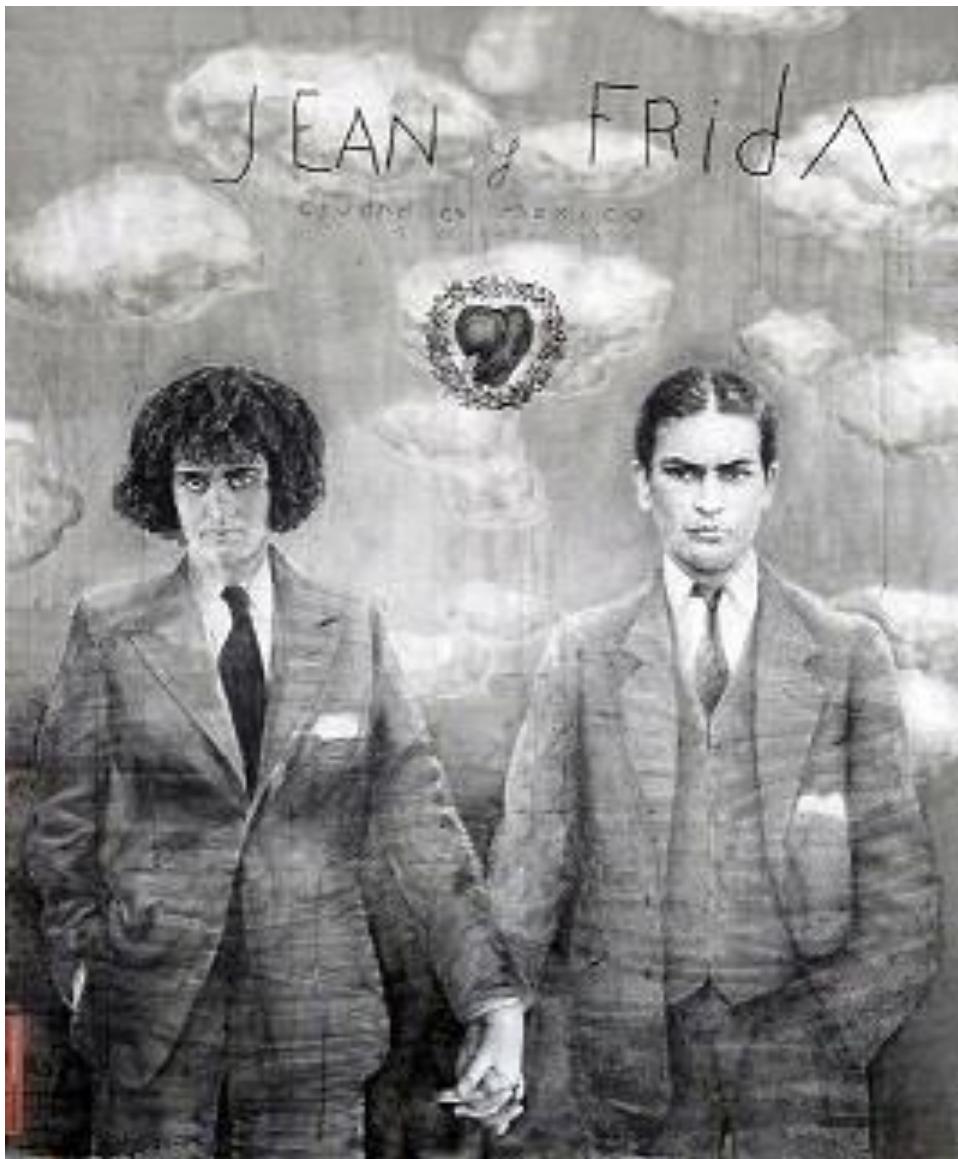

NOTA DE PRENSA

EDUARDO GRUBER. *O salón dos espellos*

Eduardo Gruber. *Jean Wilson*. Da serie *Femme fatale-amores platónicos*, 2018. Acuarela, carbón sobre papel, 179 x 149 cm

27 setembro 2019 – 2 febreiro 2020

MARCO, Galería e sala perimetral do 1º andar

De martes a sábados (festivos incluídos), de 11.00 a 14.30 e de 17.00 a 21.00 / Domingos, de 11.00 a 14.30

Producción: MARCO, Museo de Arte Contemporánea de Vigo

Comisariado: Miguel Fernández-Cid

PRESENTACIÓN

A partir do 27 de setembro, o MARCO retoma o seu programa expositivo coa inauguración de dúas mostras individuais — Eduardo Gruber e Jorge Martins— nas salas do primeiro andar. Ambas propostas teñen como fío condutor o debuxo e a obra sobre papel, a través de pezas e estéticas moi diferenciadas: o relato de Gruber ao carón da voz poética de Martins.

Eduardo Gruber (Santander, 1949) é un pintor a quen sempre tentou o debuxo e a obra sobre papel, non como bosquexo senón como obra final. Artista polifacético, ten realizado esculturas, intervencións no espazo, instalacións, escenografía (de ópera para Pilar Miró), e ten publicado varias novelas.

A mostra do MARCO reúne unha selección de obras recentes, debuxos e obra sobre papel, na que resulta central a presenza da palabra, do relato, da literatura. Faise especial fincapé na relación entre literatura, pensamento e imaxe, tan presente na súa obra como a paixón pola metáfora. Obras co fío condutor do azar, ese límite case imperceptible, ese espello que, unha vez traspasado, nos permite vivir outra vida, habitar outro escenario. En suma, unha selección de pezas, a modo de pequeno salón de afirmacións, ecos e reflexos, que permite percibir o xeito de traballar dun artista que, dende a pintura, sempre tenta a obra total.

+ INFO en <http://www.marcovigo.com/es/actuais>

TEXTO DO COMISARIO

Debuxo, grafito, papel. A idea e o proceso en Eduardo Gruber

“Resulta posible establecer unha clasificación dos debuxos segundo o ánimo e intención que os guía. Os de arquitectos son inconfundibles porque sinalan un lugar e resaltan unhas liñas que sintetizan volumes, arquitecturas reais ou imaxinadas. Os de escultores centran un interese, unha condición: peso, forza, volume; ou a súa ausencia: levidade, síntese, oco. Nos debuxos de pintores cremos ver despuntar dunha idea e falamos de bosquexos, apuntamentos.

Os debuxos de Eduardo Gruber (Santander, 1949) resultan especiais porque conteñen todo o proceso de traballo. Parten dun motivo, con frecuencia prestado pero apropiado, a partir do cal despregá e desenvolve a obra. Debuxa, escribe, engade ou resta, busca a escala ideal. Só na acuarela procede leve e preciso, limpo e atinado. Sempre é audaz, áxil levando o espectador cara á imaxe desexada, que contén buscas e pegadas. Moitos dos seus debuxos teñen ritmo cinematográfico ou semellan intensos contos curtos e longas sagas noveladas. Ás veces son pequenos, en ocasións murais, pero sempre enigmáticos, misteriosos, confesionais, sutís.

O salón dos espellos reúne traballos recentes sobre papel nos que conviven a liña, o texto e a grafía. Arranca cunha reflexión sobre o azar, ese fino espello que separa ou une realidade e fantasía, violencia e placidez. Como na Alicia de Lewis Carroll. Despréganse a continuación un libro de libros, resultado de anotar os da súa biblioteca, en aparente e sincero descoido; retratos apaixonados de escritores, unha sutil e evocadora historia de sombras, e un estranxo *cadáver exquisito*. Ao seu carón, un mural máxico, por se alguén pensaba que o debuxo era unha ocupación fugaz, pasaxeira, de entreactos.

A exposición péchase cunha serie, *Femme fatale*, na que, a partir dunhas fichas policiais que lle chegan case por azar, Gruber actualiza retratos e suxire novas vidas, traspasando o espello da realidade. Hai moito de Carroll, de inventor de historias, mesmo de fabulador romántico. Quizais por iso, a exposición se abre cun cisne que arranca o voo, a piques de ser devorado, aseteado por cubertos de alpaca. ‘Tórcelle o pescozo ao cisne de enganoso plumaxe / que dá a súa nota branca ao azul da fonte’, escribiu o poeta; pero esa é outra historia e, se cadra, outra mostra.”

Miguel Fernández-Cid
Comisario da exposición

TEXTOS DO ARTISTA

A SORTE E O AZAR. Unha aproximación ao proxecto *Femme fatale-amores platónicos*

“Non lle pregúntes a un filósofo pola sorte, non che contestará, se cadra si a algo co que a adoitamos identificar: o azar. Poranxe o exemplo do testo que cae ao teu paso. Do azar si falaba Aristóteles referíndose a el como unha parte inescrutábel da existencia humana que ten que ver con aspectos conxunturais ou accidentais que nos acontecen nas nosas vidas cotiás. Non obstante, o azar non é tan popular como o é a sorte. A boa ou a mala sorte está presente habitualmente no noso vocabulario cotián e só coa súa oportuna mención, a miúdo damos resposta ao noso percorrido vital, mesmo opinamos, sen a menor dúbida, sobre o acontecido aos outros. Quizais a sorte ten que ver cunha especie de valoración persoal da propia existencia, coa convicción de que as circunstancias que a provoca sobreviñeron como regaladas contribuíndo así á felicidade ou, por que non, á desgracia. Aquí, a pregunta é se a sorte está no que se ten ou no que se deseja.

Nesa busca que explicase o misterio que a acompaña, unha páxina de internet levoume a outra, ata chegar a "Femme Fatale", e de aí a "Justice & Police Museum", un enlace á historia de Sidney con imaxes de arquivos dos anos vinte do século pasado do que denominaban *women prisoner*, prisioneiras. Decenas de fichas policiais nas que rostros de mulleres de todas as idades, fotografadas cunha inquietante e desgarradora nitidez, acompañaban un conciso texto –a súa ficha policial, rexistro do delito– deixando en min unha fonda pegada. Este interese que espertaron en mim, este amor platónico por cada unha delas, levoume a un compromiso persoal, o de contar a súa *outra* historia que, lonxe de concibila como ficticia, imaxinei como posible en tanto en canto a "boa sorte" aparecese nas súas vidas. Non podía ser que esos rostros, fotografados nese preciso instante, quedasen como única mostra do seu paso pola increíble vivencia anónima que cada ser humano ten achegado no seu tránsito pola nosa historia.

Femme fatale-amores platónicos é unha serie de nove obras de 180x150 cm realizadas sobre papel con técnica mixta (acuarela, carbón, grafito ou colaxe) que une, neste caso, o meu traballo como artista plástico ao de escritor "oculto". Nove relatos curtos que acompañan dunha forma indivisible a cada unha das obras ata formar un todo. Para a súa realización, houbo dous únicos condicionantes de xeito que o relato se cinguisse conceptualmente á idea xerminal: o nome e a imaxe fotográfica do rostro de cada unha delas. Mary Harris, Eileen O 'Connor, Jean Wilson, Alice Clarke, Dorothy Mort, Clara Randall, Phyllis Carmier "HUME", Nellie Cassidy e Annie Gunderson, son os meus amores platónicos, as protagonistas deste traballo. Na súa elección primou o que cada un dos seus rostros me inspirou, rostros cansos, tristes en moitos dos casos, todos eles transmitindo a idea de que a mala sorte as ten vencido.”

Eduardo Gruber

TEXTOS DO ARTISTA

UN INSTANTE CREACIONAL

“Jan Asselijn e Carl Orff non teñen nada en común. Jan foi un pintor barroco holandés do século XVII, mentres que Carl Orff foi un compositor alemán do século XX pertencente ao neoclasicismo musical.

Aos artistas lebrámoslos, basicamente, polo legado que deixan coas súas obras. Son os alleos os que, usando a súa sensibilidade como chave, fan que a obra mude inmortal. Se cadra ambos os dous artistas si teñan unha cousa en común; son artistas dunha soa obra. En realidade, sabemos que ambos os dous teñen unha extensa obra detrás, pero mentres que a Jan Asselijn coñecémoslo polo magnetismo do seu cadro *Cisne ameazado*, Carl Orff ten en *Carmina Burana* o seu *alter ego*, o seu igual, case o seu pseudónimo.

Recordo unha visita, hai anos, ao Rijksmuseum en Amsterdam, era unha visita cunha razón fundamental: ver polo miúdo *Early Age* un autorretrato de Rembrandt novo para falar del nun capítulo da novela *O devorador íntimo*, que estaba a escribir daquela, e como adoita acontecer cando visitas un museo, sen saber ben porque, atopeime absorto contemplando o cadro *Cisne ameazado*, converténdose nese instante nun dos meus cadros favoritos e dende ese día, a imaxe dese poderoso cadro está, entre recortes e apuntamentos, na parede dun canto do estudio.

Todo o que te rodea no taller, todo, ten unha influencia dun modo ou outro no teu traballo. Hai dous anos os meus ollos repararon, cunha mirada diferente, no cisne, e seguindo ao pé da letra unha premisa que marca o meu traballo —"se tes unha boa idea e a podes facer, faina!"— fíxeno. A idea inicial foi realizar unha escultura a tamaño natural, como está pintado no cadro, do *Cisne ameazado*. No mundo da arte, ou mellor, no mundo dos artistas, as casualidades, a miúdo, inflúen de xeito importante no resultado final da obra, e este é un bo exemplo diso. Pintar acompañado de música é frecuente nos talleres. Ese día aliñáronse, como dous astros, a imaxe do *Cisne ameazado* e a música de *Carmina Burana*. Nese instante o cisne fixome recordar algo que lera sobre a obra de Orff. Carl recorre a unha colección de cantos goliardos dos séculos XII e XIII para inspirarse e elixe entre eles, ao chou, unha serie de crúas cancións para solistas e coros que acompañados de instrumentos e máxicas imaxes, fan que o oínte experimente a música como unha forza primitiva e abafadora.

Un dos cantos goliardos, quizais o más representativo de *Carmina Burana* é o ‘*Cignus ustus cantat*’.

...Noutro tempo eu vivía no lago,
Noutro tempo eu era fermoso,
Cando eu era un cisne...
...Agora atópome nunha bandexa
E non puedo volver voar lonxe.
Vexo dentes impacientes...

Quéixase o cisne cun ton sorprendentemente humorístico para un texto do século XII.

Dez comensais é unha escultura con vocación de instalación, na que un cisne é vítima da violencia como metáfora da, a miúdo, innobre relación do ser humano coa natureza.

Eduardo Gruber

INFORMACIÓN XERAL / ACTIVIDADES PARALELAS

Exposición bibliográfica / Documentación

Eduardo Gruber / Jorge Martins

27 setembro 2019 – 2 febreiro 2020

A partir da inauguración da exposición, a Biblioteca-Centro de Documentación do MARCO presenta unha mostra bibliográfica e documental con **selección de catálogos e publicacións** de Eduardo Gruber e Jorge Martins. O **dossier documental**, que reúne enlaces a artigos, audios, vídeos, e outra información sobre os artistas, estará accesible para consulta no propio espazo ou dende a web do MARCO www.marcovigo.com nos apartados Biblioteca/Novas e Exposicións/Actuais.

Información e visitas guiadas

O persoal de salas está dispoñible para calquera consulta ou información relativa á exposición, ademais das visitas guiadas habituais:

Todos os días ás 18.00

Visitas ‘á carta’ para grupos, previa cita nos tel. 986 113900 / 986 113904

Visitas e obradoiros para escolares

Para grupos de educación Infantil, Secundaria, Bacharelato, e outros centros de formación.

Colabora: Obra Social “la Caixa”

A partir do 15 de outubro de 2019

Lugar: salas de exposición e Laboratorio das Artes (1º andar)

Horario: de martes a venres de 11.00 a 13.30 / Previa cita no tel. 986 113900/113904

Contacto Dpto. Comunicación e prensa

Marta Viana Tomé

Príncipe 54 - 36202 Vigo

Tel. +34 986 11 39 08 /11 39 03 / 11 39 00

comunicacion@marcovigo.com

www.marcovigo.com